

บ้านพิกุลทอง

หมู่ที่ ๖ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

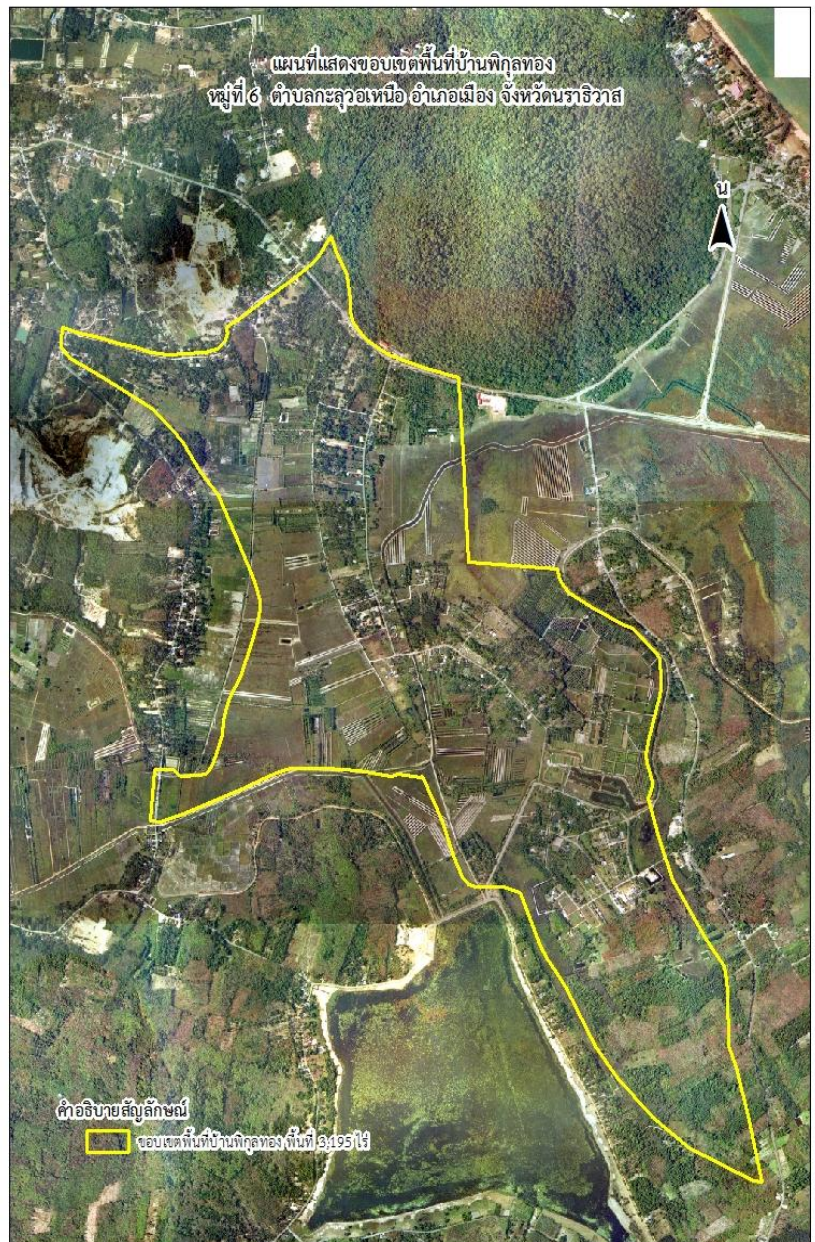
ข้อมูลทั่วไป

บ้านพิกุลทอง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ครอบคลุมพื้นที่ ๓,๑๙๕ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่ทำการเกษตร เนื้อที่ ๒,๔๘๘ ไร่ (๗๕.๖๘%) เป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ แหล่งน้ำ ป่าเสื่อมโทรม และชุมชน/สถานที่ราชการ เนื้อที่ ๗๗๗ ไร่ (๒๔.๓๒๔) มีครัวเรือนทั้งหมด ๒๑๕ ครัวเรือน ปัจจุบันมีประชากรทั้งหมด ๘๖๙ ราย นับถือศาสนาอิสลาม ๓๕๖ ราย (๓๖.๗๔%) ศาสนาพุทธ ๖๑๓ ราย (๖๓.๒๖%)

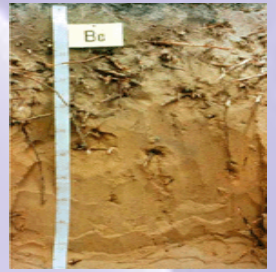
สภาพพื้นที่

บ้านพิกุลทอง มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงภูเขา เป็นที่ราบลุ่มน้ำทะเลเคยท่วมถึง ลักษณะดินที่พบเป็นดินร่วนเหนียวปนดินทราย ในพื้นที่ลุ่ม มีน้ำท่วมขัง ลักษณะดินที่พบเป็นดินเปรี้ยวจัด ในพื้นที่บ้านพิกุลทอง

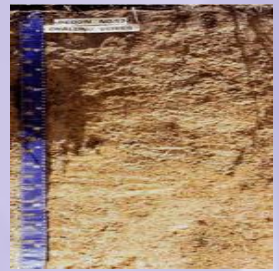
ประกอบด้วยชุดดิน จำนวน ๘ ชุดดิน แบ่งเป็นชุดดินบาเจาะ (Bc) เนื้อที่ ๒๐ ไร่ ชุดดินควนกาหลง (KKL) เนื้อที่ ๗๗๘ ไร่ ชุดดินมุโนะ (Mu) เนื้อที่ ๒๔๕ ไร่ ชุดดินระแงะ (Ra) เนื้อที่ ๗๘๘ ไร่ ชุดดินสงขลา (Sng) เนื้อที่ ๖๙๓ ไร่ ชุดดินตากใบ (Ta) เนื้อที่ ๒๗๘ ไร่ ชุดดินทุ่งหว้า (Tg) เนื้อที่ ๕๓๖ ไร่ และชุดดินตันไทร (Ts) เนื้อที่ ๗๔ ไร่



ชุดดินบาเจาะ (Bc) เป็นดินทรายลิกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีน้ำตาลปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.5 - 6.0) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีเหลืองปนแดง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.0 - 6.5)



ชุดดินควนกาหลง (Kkl) เป็นดินร่วนละเอียดลิกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายมีสีน้ำตาลปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.0-6.0) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีน้ำตาลสีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีเหลืองปนน้ำตาล ปะปนกับสีแดงปนเหลืองปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.5)



ชุดดินมูโน๊ะ (Mu) เป็นดินร่วนละเอียดลิกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวถึงเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง มีสีดำหรือสีน้ำตาลปนเทาปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.5)



ชุดดินระแงะ (Ra) เป็นดินลิก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนมีสีดำ ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้งสีน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีเหลืองและถดลงไป ที่ความลึกตั้งแต่ 50-100 ซม. มีลักษณะเป็นดินเลนสีเทาปนน้ำเงินที่มีสารประกอบกำมะถัน (pyrite: FeS₂)



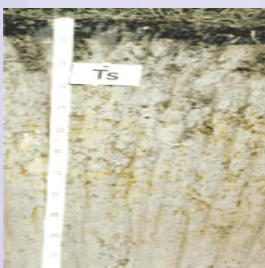
ชุดดินสงขลา (Sng) เป็นดินลิกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายมีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลืองดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายมีสีเทาและมีจุดประสีน้ำตาลหรือสีเหลืองตลอด ชั้นดินปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH 4.5-5.5)



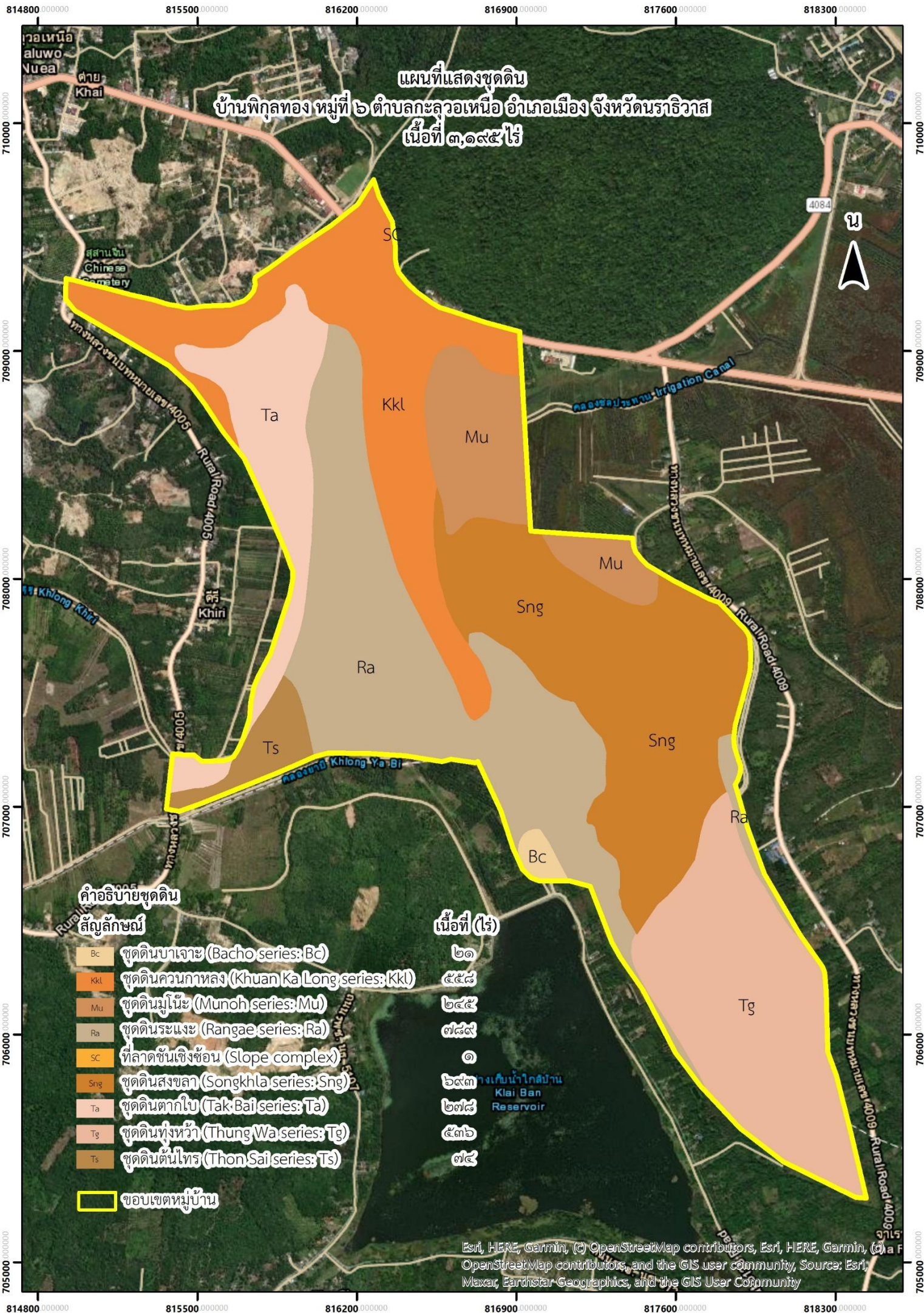
ชุดดินตากใบ (Ta) เป็นดินลิกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายแป้งมีสีเทา ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งหรือดินร่วนปนดินเหนียวมีสีเทา ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง (pH 4.5-6.0)



ชุดดินทุ่งหว้า (Tg) เป็นดินลิก ดินบนเป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดปานกลาง (pH 5.5 - 6.0) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหยาบถึงหยาบมาก มีสีน้ำตาล ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH 4.5-5.5)



ชุดดินตันไทร (Ts) เป็นดินลิก ดินบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH 4.5 - 5.5) ดินล่างเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทราย ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดปานกลาง (pH 5.5 - 6.0)



การประกอบอาชีพ

บ้านพิบูลทอง มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๒๑๕ ครัวเรือน ประชากรมีการประกอบอาชีพ แบ่งเป็น อาชีพภาคการเกษตร จำนวน ๒๖ ครัวเรือน (๑๒.๐๙%) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน ๑๐.๓๐% เกษตรเชิงเดี่ยว ๒.๗๙% และอาชีพนอกภาคการเกษตร จำนวน ๑๘๙ ครัวเรือน (๘๗.๙๑%) โดยมีการประกอบอาชีพเกษตรมากที่สุด รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป รับราชการ/ลูกจ้างของรัฐ ค้าขาย พนักงานเอกชน และอาชีพอื่นๆ

อาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
๑. ภาคการเกษตร	๒๖	๑๒.๐๙
- เกษตรผสมผสาน	๒๑	๑๐.๓๐
- เกษตรเชิงเดี่ยว	๖	๒.๗๙
๒. นอกภาคการเกษตร*	๑๘๙	๘๗.๙๑
- รับจ้างทั่วไป	๘๓	๓๘.๖๑
- รับราชการ/ลูกจ้างของรัฐ	๔๐	๑๘.๖๐
- ค้าขาย	๑๖	๗.๔๔
- พนักงานเอกชน	๒	๐.๙๓
๓. อาชีพอื่นๆ**	๔๘	๒๒.๓๓

* ผู้ที่ทำอาชีพนอกภาคเกษตรและทำเกษตรเป็นอาชีพเสริม ๑๒.๕๖ %

** ผู้สูงอายุ/ไม่มีอาชีพ

รายได้ประชากร

จากการสำรวจข้อมูลรายได้เฉลี่ยประชากรบ้านพิบูลทอง (๒๑๕ ครัวเรือน) ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิบูลทองฯ ในปี ๒๕๖๗ พบว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ ๒๔๗,๗๘๔ บาท/ครัวเรือน/ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๑๒๔ ครัวเรือน (๕๗.๖๗%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๙๑ ครัวเรือน (๔๒.๓๓%)

รายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐	๑๒	๕.๕๘
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๑๐	๔.๖๕
๑๐๐,๐๐๑ - ๑๕๐,๐๐๐	๓๐	๑๓.๙๕
๑๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๓๘	๑๗.๖๗
มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐	๑๒๕	๕๘.๑๕

จากการสำรวจข้อมูลรายได้ประชากรที่ประกอบอาชีพภาคการเกษตร (๒๖ ครั้วเรือน) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน จำนวน ๒๔ ครั้วเรือน (๙๒.๓๑%) และเกษตรเชิงเดี่ยว จำนวน ๒ ครั้วเรือน (๗.๖๙%)

อาชีพ	ครั้วเรือน	ร้อยละ
ภาคการเกษตร	๒๖	๑๐๐
- เกษตรผสมผสาน	๒๐	๙๒.๓๑
- เกษตรเชิงเดี่ยว	๖	๗.๖๙

ในปี ๒๕๖๓ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จำแนกรายได้ภาคการเกษตรของประชากรบ้านพิกุลทอง พบว่า ประชากรมีรายได้จากภาคการเกษตรเฉลี่ยเท่ากับ ๒๗๒,๖๘๐ บาท/ครั้วเรือน/ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๑๙ ครั้วเรือน (๗๓.๐๘%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๗ ครั้วเรือน (๒๖.๙๒%)

รายได้	ครั้วเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐	๒	๗.๖๙
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๑	๓.๘๕
๑๐๐,๐๐๑ - ๑๕๐,๐๐๐	๓	๑๑.๕๔
๑๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๕	๑๙.๒๓
มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐	๑๕	๕๗.๖๙

กลุ่มอาชีพ

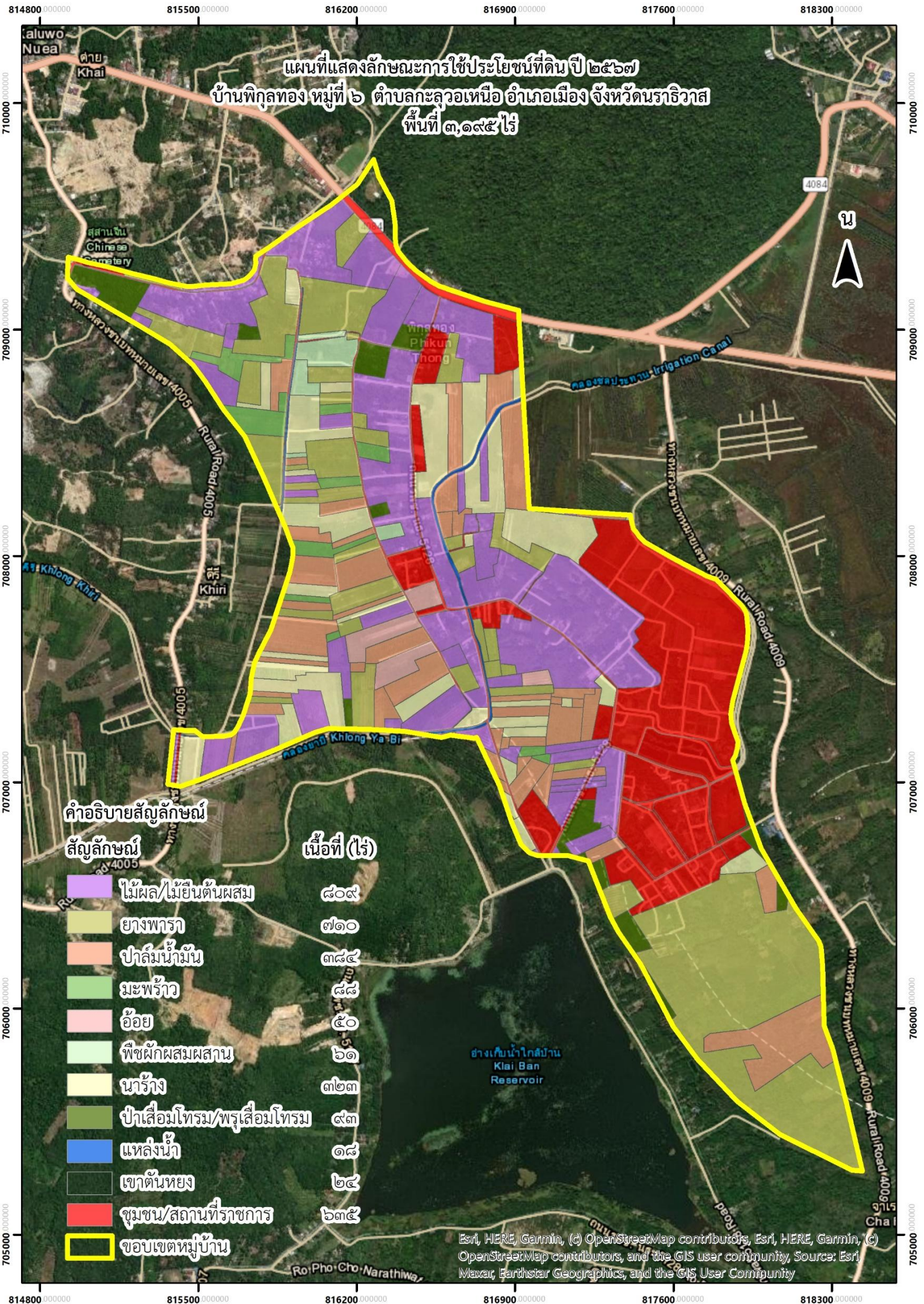
จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มอาชีพในพื้นที่บ้านพิกุลทอง ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๓ พบว่า มีกลุ่มอาชีพ จำนวน ๔ กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มปลูกผักบริเวณบ้านเพื่อบริโภค กลุ่มปลูกผักเพื่อการค้า กลุ่มผู้ใช้น้ำ และกลุ่มสัจจะหมู่บ้าน ดังนี้

กลุ่ม	จำนวน (ราย)	รับผิดชอบโดย
๑. ปลูกผักบริเวณบ้านเพื่อบริโภค	๒๗	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
๒. ปลูกผักเพื่อการค้า	๑๐	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
๓. ผู้ใช้น้ำ	๑๗	สำนักงานชลประทานที่ ๑๗
๔. สัจจะหมู่บ้าน	๕๐	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนราธิวาส

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

บ้านพิบูลทอง มีพื้นที่ทั้งหมด ๓,๑๙๕ ไร่ โดยแบ่งเป็น ๑) พื้นที่ใช้สอย จำนวน ๒,๔๑๘ ไร่ เช่นการปลูกไม้ผล/ไม้ยืนต้นผสมผสาน ๘๑๕ ไร่ ยางพารา ๗๑๐ ไร่ ปาล์มน้ำมัน ๓๘๔ ไร่ มะพร้าว ๙๔ ไร่ พืชผักผสมผสาน ๖๑ ไร่ และอ้อย ๕๐ ไร่ ๒) พื้นที่ทิ้งร้าง/สามารถใช้ประโยชน์ได้ จำนวน ๔๑๖ ไร่ เช่นพื้นที่นาร้าง ๓๒๓ ไร่และพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม/พรุเสื่อมโทรม ๙๓ ไร่ และ๓) พื้นที่สาธารณประโยชน์ จำนวน ๖๗๗ ไร่ เช่นชุมชน/สถานที่ราชการ ๖๓๕ ไร่ เขตคันหยง ๒๔ ไร่ แหล่งน้ำ ๑๘ ไร่

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
๑) พื้นที่ใช้สอย	๒,๑๐๒	๖๖.๑๖
- ไม้ผล/ไม้ยืนต้นผสมผสาน	๘๑๕	๒๕.๕๐
- ยางพารา	๗๑๐	๒๒.๒๒
- ปาล์มน้ำมัน	๓๘๔	๑๒.๐๒
- มะพร้าว	๙๔	๒.๙๔
- พืชผักผสมผสาน	๖๑	๑.๙๑
- อ้อย	๕๐	๑.๕๗
๒) พื้นที่ทิ้งร้าง/สามารถใช้ประโยชน์ได้	๔๑๖	๑๓.๐๒
- นาร้าง	๓๒๓	๑๐.๑๑
- ป่าเสื่อมโทรม/พรุเสื่อมโทรม	๙๓	๒.๙๑
๓) พื้นที่สาธารณประโยชน์	๖๗๗	๒๑.๑๙
- ชุมชน/สถานที่ราชการ	๖๓๕	๑๙.๘๘
- เขตคันหยง	๒๔	๐.๗๕
- แหล่งน้ำ	๑๘	๐.๕๖



การพัฒนาพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สำรวจข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานที่เข้าไปส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ให้แก่เกษตรกรบ้านพิกุลทอง ตั้งแต่ปี 2526–2567 ทั้งการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ การปรับปรุงแปลงนา การสนับสนุนปัจจัยการผลิต การสนับสนุนองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ อาทิ การฝึกอบรมวิชาชีพ การสาธิตในพื้นที่ ตลอดจนการศึกษาเรียนรู้ดูงานในพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพัฒนาพื้นที่การเกษตรของตนเองและประกอบอาชีพการเกษตรอย่างยั่งยืนและพึ่งตนเองได้ โดยเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆ เพื่อการพัฒนาอาชีพ จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดังนี้

๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- (๑) เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ (ขุดคู-ยกร่อง) จำนวน ๔๗ ครัวเรือน (๑,๐๓๕.๕ ไร่)
- (๒) ก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง เพื่อเป็นเส้นทางสัญจรและลำเลียงผลผลิตทางการเกษตร ๑๓.๖ กิโลเมตร
- (๓) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำโดยการปลูกหญ้าแฝกบริเวณขอบถนน ไหล่ทางริมคลองสาธารณะ จำนวน ๒,๐๙๐,๐๐๐ กล้า

๒) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

๒.๑) การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

- (๑) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน (ปุณขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยขี้สัตว์) เพื่อใช้ปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด เพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดิน สำหรับใช้ในแปลงเกษตรปลูกพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล จำนวน ๘๑ ครัวเรือน
- (๒) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชผักบริโภคในครัวเรือนปลอดภัยจากสารพิษ และจำหน่ายสร้างรายได้ในครัวเรือน จำนวน ๑๑ ครัวเรือน
- (๓) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์พืช (กิ่งพันธุ์ ฝรั่ง มะนาว มะพร้าว ส้มโอ) เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณบ้าน และพื้นที่แปลงเกษตร จำนวน ๓๒ ครัวเรือน
- (๔) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์ปลา (ปลานิล ปลาดุก ปลาตะเพียน) เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงปลาในกระชังและบ่อดิน จำนวน ๘ ครัวเรือน
- (๕) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์สัตว์ (ไก่ เป็ด) จำนวน ๔ ครัวเรือน

๒.๒) การสนับสนุนองค์ความรู้

(๑) อบรม

- (๑.๑) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกพืชผักพืชไร่และไม้ผลในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบริเวณรอบบ้าน จำนวน ๑๗ ครัวเรือน
- (๑.๒) เกษตรกรได้รับการอบรมการจัดการดินเปรี้ยวจัดปลูกพืชผักพืชไร่เพื่อการค้า จำนวน ๑๐ ครัวเรือน

การพัฒนาพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองฯ

๒) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ (ต่อ)

(๑.๓) เกษตรกรได้รับการอบรมการจัดการสวนไม้ผลคุณภาพแบบครบวงจร จำนวน ๕ ครัวเรือน

(๑.๔) เกษตรกรได้รับการอบรมการเพาะเห็ดในถุงพลาสติก เพื่อเพิ่มรายได้ใน ครัวเรือน จำนวน ๕ ครัวเรือน

(๑.๕) เกษตรกรได้รับการอบรมการเลี้ยงสัตว์ปีก (ไก่/เป็ด) พร้อมทั้งได้รับการ สนับสนุนพันธุ์ไก่ และอาหารไก่ จำนวน ๔ ราย

(๑.๖) เกษตรกรได้รับการอบรมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ พร้อมทั้งได้รับการ สนับสนุนพันธุ์ปลาดุก และอาหารปลาขนาดเล็ก จำนวน ๘ ราย

(๑.๗) เกษตรกรได้รับการอบรมการเลี้ยงปลาหมอในกระชังในบ่อดินเปรี้ยวที่ ปรับปรุงแล้ว พร้อมทั้งได้รับการสนับสนุนพันธุ์ปลาหมอ และอาหารปลาขนาดเล็ก จำนวน ๘ ราย

(๒) การสาธิตในพื้นที่

(๒.๑) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด จำนวน ๕ ราย

(๒.๒) เกษตรกรได้รับการสาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๗๕ ราย

(๒.๓) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้วัสดุปูนเพื่อปรับปรุงดิน (ปูนขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น) จำนวน ๗๕ ราย

(๒.๔) เกษตรกรได้รับการสาธิตการปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่แปลงเกษตรและพื้นที่ ขุดยกร่อง เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน และเพิ่มความชุ่มชื้นแก่ดิน จำนวน ๕ ราย

(๓) การศึกษาดูงาน

(๓.๑) เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ ซึ่งเป็นเกษตรกรศูนย์เรียนรู้และ เกษตรกรตัวอย่างในพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จ โดยการศึกษาการดูงานในพื้นที่ของเกษตรกรที่ ประสบความสำเร็จในต่างจังหวัด (พัทลุง ตรัง สงขลา) จำนวน ๔ ราย

(๓.๒) เกษตรกรได้รับการศึกษาดูงานของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จภายใน จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๒๗ ครัวเรือน

(๔) อื่นๆ

- โครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช กุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ (โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตใน หมู่บ้าน ๑๐ หมู่บ้าน) มีเกษตรกรบ้านพิภพทองเข้าร่วม จำนวน ๑๑ ครัวเรือน

แผนที่แสดงกิจกรรมการดำเนินงาน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
บ้านพิกุลทอง หมู่ที่ ๒ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส



คำอธิบายสัญลักษณ์

-  - กิจกรรมปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๑ (ไถเตรียมพื้นที่ ปั่นคันนา) พื้นที่ ๑๐๐ ไร่
-  - กิจกรรมปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ (ขุดคู-ยกร่อง) พื้นที่ ๑,๐๒๓.๕ ไร่
-  กิจกรรมก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง ระยะทาง ๑๒.๖ กิโลเมตร
-  ขอบเขตหมู่บ้าน